

ევროპის რეგიონის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სკოლების ასოციაციის (ASPHER) განცხადება ახალი კორონავირუსული დაავადების (კოვიდ-19) ეპიდემიით გამოწვეულ საგანგებო ვითარებასთან დაკავშირებით

ჯონ მიდლტონი¹ · ხოსე მ. მარტინ-მორენო,² · ენრიკე ბაროსი³ · ლორენ შამბო⁴ · კარლო სინიორელი⁵

ახალი კორონავირუსული დაავადების (კოვიდ-19) ეპიდემიის გამო მთელს მსოფლიოში საგანგებო ვითარება შეიქმნა, რომელმაც მსოფლიოს ყველა საზოგადოება მოიცვა. საბედნიეროდ, 1918/19 წლების გრიპის პანდემიის შემდეგ ბევრი რამ ვისწავლეთ და ინფექციური დაავადებების წინააღმდეგ ბრძოლის და კონტროლის გრძელი გზა გავიარეთ. აღმოიფხვრა ყვავილის შემთხვევები, მკვეთრად შემცირდა წითელასა და პოლიომიელიტის შემთხვევები და მნიშვნელოვანი პროგრესი იქნა მიღწეული აივ ინფექციასთან ბრძოლაში. თუმცა, ახლა საჭიროა გლობალური ძალისხმევის კოორდინირება, რათა შეჩერდეს კოვიდ-19-ის გავრცელება, ეპიდემიისა, რომელიც ფატალური შედეგებით ხასიათდება. გლობალიზაცია, მოგზაურობის შესაძლებლობების გამარტივება და ღია საზღვრები წარმოადგენს გამოწვევებს, მაგრამ სამეცნიერო პროგრესის ხარისხი და სწრაფად წარმოქმნილი ცოდნის თავისუფალი ურთიერთგაცვლის საშუალება ასევე იძლევა მნიშვნელოვან შესაძლებლობებს,

რომლებიც არ არსებობდა წინა ეპიდემიების დროს. საჭიროა ამ შესაძლებლობების სათანადოდ გამოყენება. ეს არის ის სფერო, სადაც საზოგადოებრივი ჯანდაცვა უმნიშვნელოვანეს როლს ასრულებს.

ქვეყნებმა კოვიდ-19-ს უპასუხეს მთელი რიგი ღონისძიებებით, რომლებიც ეფუძნება ეროვნულ ფასეულობებს, პოლიტიკურ პრიორიტეტებს და ადგილობრივი ექსპერტების მრავალფეროვან სამეცნიერო რჩევებს. ზოგ შემთხვევაში ასეთი პასუხები უფრო პოლიტიკურ მოსაზრებებს ეფუძნებოდა, ვიდრე მეცნიერულ მიდგომებს. ეს კრიზისი, როგორც ჩანს, გაჭიანურებული გამოწვევაა, რომელიც საჭიროებს მზადყოფნას და მოითხოვს გასატარებელი ზომების ჰარმონიზაციას და ევროპის რეგიონის ქვეყნების და მთელი მსოფლიოს კოორდინირებულ პასუხს. ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის (ჯანმო) როლი კრიზისის დროს გადამწყვეტია, რადგან კოვიდ-19-ის გლობალურ და ადგილობრივ დონეებზე მართვა მოითხოვს ეთიკურ, მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ კოლექტიურ მოქმედებას, თანმიმდევრულ მითითებებს, რეკომენდაციებსა და გაიდლაინებს და მოსახლეობისა და მოწყვლადი ჯგუფების დაცვის ღონისძიებებს. დაავადებათა პრევენციისა და კონტროლის ევროპული ცენტრი (ECDC) მნიშვნელოვან როლს ასრულებს რეგიონის ქვეყნების დაცვაში და წარსულში მისმა ქმედებებმა დიდი წვლილი შეიტანა ქვეყნების შიგნით ინფექციური დაავადებების კონტროლის შესაძლებლობების განვითარებაში. ASPHER-ი, როგორც ევროპის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სკოლების წარმომადგენლობითი ორგანიზაცია, მოუწოდებს ყველა ქვეყანას, გააძლიეროს ჯანმო-ს როლი და მისი რესურსები და შეუერთდეს ჯანმო-ს

ხელმოწერა სრული სია იხილეთ: <https://www.aspher.org/aspher-covid19-statement-signatories.html>.

ელ. ფოსტა: ჯონ მიდლტონი
john.middleton@aspher.org

- 1 ევროპის რეგიონის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სკოლების ასოციაცია, ბრიუსელი, ბელგია
- 2 ASPHER-ის საპატიო კომიტეტი, ვალენსიის უნივერსიტეტი, ვალენსია, ესპანეთი
- 3 საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ინსტიტუტი, პროტოს უნივერსიტეტი, პორტო, პორტუგალია
- 4 EHESP საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სკოლა, რენე, საფრანგეთი
- 5 საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სკოლა, სან რაფაელეს უნივერსიტეტი, მილანი, იტალია

პოლიტიკას. ASPHER-ი მხარს უჭერს საერთაშორისო მოქმედებისთვის ECDC-ის მანდატის შენარჩუნებას და განმტკიცებას. ASPHER-ი მოუწოდებს ევროპის მმართველ ორგანოებს, ევროკომისიას და ცალკეულ ქვეყნებს: აღიარონ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის პროფესიონალების განსაკუთრებული გამოცდილება და ევროპაში და ზოგადად, ქვეყნებში ქმედებების ეფექტური კოორდინაციის მიზნით ჩართონ ისინი გადაწყვეტილების მიღებაში; მოახდინონ ფინანსებისა და რესურსების ადეკვატური ინვესტირება ჯანდაცვის სისტემებში, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სისტემის ფუნქციონირებაში, დაგეგმვასა და მზადყოფნაში; და ჯანდაცვა ჩართონ პოლიტიკის ყველა სფეროში.

კოვიდ-19-ის პანდემიის კრიზისი არ იქნება ბოლო, რომელმაც დაგვანახა, რომ აუცილებელია გადაწყვეტი და შეთანხმებული ძალისხმევა საზოგადოებრივ ჯანდაცვაში ტრენინგების, კვლევებისა და შესაძლებლობების განვითარების უზრუნველსაყოფად, რათა მოვამზადოთ და შევინარჩუნოთ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროს კვალიფიციური ექსპერტები და პროფესიონალები. აუცილებელია მეტი ყურადღება დავუთმოთ საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის მიდგომებსა და ცოდნას სხვა პროფესიებში, რაც ხელს შეუწყობს მულტიდისციპლინარული გუნდების გაძლიერებას და ინტერდისციპლინარულ თანამშრომლობას. უფრო მეტიც, შეკავების ზომების შესასრულებლად აუცილებელი ინდივიდუალური პასუხისმგებლობის დონე ხაზს უსვამს ჯანმრთელობის საკითხებში მოსახლეობის წიგნიერების ამალღების საჭიროებას და დეზინფორმაციის წინააღმდეგ ბრძოლის აუცილებლობას. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სკოლები ხელს უწყობენ მულტიდისციპლინარულ მიდგომებს, პრაქტიკისა და საზოგადოებრივი პოლიტიკის ცოდნის ურთიერთგაცვლას და ურთიერთქმედებენ ევროპულ და საერთაშორისო ქსელებთან. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სკოლებს აქვთ სათანადო ცოდნა და გამოცდილება, რომ მოამზადონ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ხელმძღვანელები ისეთ საკითხებში, როგორცაა, ჯანდაცვის სისტემების ორგანიზება და მართვა,

ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, დაავადებათა პრევენცია და საზოგადოებასთან ურთიერთობები. ასეთი ცოდნა და გამოცდილება ჩვენ გვჭირდება იმისთვის, რომ გავუმკლავდეთ პანდემიას, ისეთ გრძელვადიან საფრთხეებს, როგორცაა რეგიონში კლიმატის ცვლილება და დაუცველობა, ან მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის რუტინული ზომები. თუმცა, წარსულში ხშირ შემთხვევაში ხდებოდა საზოგადოებრივ ჯანდაცვაში ტრენინგების და განათლების უზრუნველყოფისთვის საჭირო რესურსების გამოყოფის აუცილებლობის უგულვებელყოფა, რამაც გამოიწვია COVID-19-ის პანდემიაზე სუსტი და მოუმზადებელი პასუხი.

ASPHER-ი მოუწოდებს ქვეყნებს გამოყონ რესურსები COVID-19-ზე სპეციფიკური და გადაუდებელი ტრენინგების ჩასატარებლად და საზოგადოებრივ ჯანდაცვაში განათლებასა და ტრენინგებზე გრძელვადიანი ინვესტიციების განხორციელებისთვის.

ASPHER-ი მზად არის მხარი დაუჭიროს, გააძლიეროს და კოორდინირება გაუწიოს ჩვენი 100-ზე მეტი წევრი საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სკოლისა და პროგრამების ძალისხმევას ევროპის რეგიონში და მის ფარგლებს გარეთ, რათა მათ გაამდიდრონ და გააძლიერონ საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სფერო იმ ხალხის საკეთილდღეოდ, რომელსაც ჩვენ ვემსახურებით.